

Б Ю Л Е Т Е Н Ї

Товариства б.Вояків Армії УНР у Франції
та
Секції б.Вояків-Українців з Французького Війська.

BULLETIN DES ANCIENS COMBATTANTS UKRAINIENS EN FRANCE et de la
Section des A.C.Ukrainiens ayant servi dans l'Armée
Française.

Рік II

29-го Квітня 1948 року

ч.6/9

24, Rue de la Glacière

Paris 13^e

Х р и с т о с В о с к р е с !

Управа Т-ва б.Вояків Армії УНР у Франції та Управа Секції
б.Вояків-Українців з Французького Війська

вітають всіх Уповноважених, Зв'язкових та всіх своїх членів, як
також всіх українських вояків-побратимів, що перебувають по-за межами
Франції

із СВІТЛИМ ПРАЗНИКОМ ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

і бажають усім, у цю переломову добу, як найбільше витривалості, щоб
зберегти сили та енергію для дальшої боротьби і остаточної перемоги в
осягненню нашої святої мети, що є метою і всього
нашого героїчного Українського Народу -

а саме - виборення і закріплення на віки вічні

САМОСТІЙНОСТІ Й СОВОРОНОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ.

Х р и с т о с В о с к р е с !

В о с к р е с н е й У к р а ї н а !

У місяці Квітні ц.р. минуло 50 років життя Його Високопреосвященства Владика МСТИСЛАВА СЯРИЩУКА, члена Т-ва, який зараз перебуває в Канаді, як Архiepіскоп Вінніпеґу і всієї Канади. Управа Т-ва, надіславши Його Високопреосвященству привітання з тої нагоди, отримала відповідь, яку втрачає належним подати до відома всіх членів Т-ва.

Квітень, 22-го дня 1948 р.
Вінніпеґ, Канада.

МСТИСЛАВ
Архiepіскоп Вінніпеґу
і всієї Канади.

Дорогі друзі,

Внемижно Вам вдячний, що, скориставши з нагоди, коли я з сумом мушу прощатися з молодістю і перейти до "ополчення", Ви пригадали мені цю сумну подію, осолодивши її, що-права, прекрасними побажаннями. Отож, за ті побажання і вдячний Вам, мої добрі, милі друзі по зброї.

З тих побажань вибіраю собі лише ті, що можливі до здійснення, як - силу і енергію, так необхідні людям у підтоптаному віці, які, однак, мають святе горіння й завзяття решту свого, вже короткого віку, не змарнувати надаремне, не зупити лише і тільки для себе, а навпаки - до кінця свого земного буття прагнуть служити чесно і віддано ідеалові своєї молодости - Відродженню Батьківщини.

Цього мого листа Ви одержите на Великдень, а тому одночасно складаю всім членам Товариства сердечне побажання, щоб Великдень радість наловила шцерть Ваші серця та зміцнила в них віру, що вже недалекий той Великий День, коли Христос знову буде серед нашого многострадального народу, а ми тої, в розсіянні суцї, зберемося у Золотоверхому Києві, "як Вожі ясні світила, діти Твої від заходу і півночі й моря і зі сходу" /8 Пісня Великденьного Канону/, щоб радіти днем Воскресення нашої України.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Думкою й серцем Ваш

✦ МСТИСЛАВ /-/

Париж, 29 Квітня 1948 р.

Пишемо ці рядки як раз у Страсний Четвер, у день найбільших мук і отраждань Спасителя Людства - Сина Божого Христа.

Не випадково взяли ми цю дату, бо й для Українського Народу в його житті триває довгий Страсний Тиждень. Видається на перший погляд - терпіння не багато Народу нема кінця-краю. Під коботом червоної Москви, у "братніх" обіймах московських зайд терпить він страсні муки вже більше, як чверть століття.

Але по муках і терпіннях Спасителя нашого - Богочоловіка - прийшло його Воскресення і Життя вічне, осяяне славою немирущою, оправдане перемогою життя над смертю, правди над злом, світла над темрявою.

Народ Український поніс великі жертви на вістар своєї Правди і Волі. І сьогодні він бореться за свої права, не зважаючи на жертви, на терпіння, на муки. Шлях його тернистий і тяжкий, бликий і отрасний.

Одначе, як по муках і терпіннях майже дві тисячі років тому - прийшло Воскресення і нове життя - так буде і з Українським Народом.

Воскресне він у давній своїй славі до нового життя, до світлого майбутнього.

Лише треба всім нам перетерпіти цей довгий Страсний Тиждень, треба мати витримку і силу перемогти всі труднощі, особливо ті, що видірилися в нас самих, треба пройти тернистий шлях, що його нам доля післала, треба вижити "чашу терпіння" до дна. - щоб нам, старшим борцям за валью України, побачити Воскресення до життя нашої Батьківщини і щоб молодшому од нас поколінню не довелося терпіти те, що ми перетерпіли.

Та сила і та витримка - в нас самих. Бона, неолборна і немируча, в наших чинах, в наших почуттях, в нашій душі.

У цей день, коли слухатимемо дванадцять Євангелій про Страсті Господні, відчуємо в собі ту силу і витримку, з'єднаймо свої душі в одну - в могутній моноліт.

"Слава довгостерпінню Твоєму, Господи!" - співаємо ми по читанню кожної Євангелії. Пам'ятаймо, що те довгостерпіння Господнє є для нас виразним прикладом.

По терпіннях і муках - приходять Воскресення, Сяв'є Волі, Радощів і Слави! Воскресне й Україна - до життя вічного, нестаріючого!

Будьмо сильні, будьмо уважні, будьмо міцні!

Тяжкий спогад.

Корнотусмо як раз цим Страсним Тижнем перед Святом Великодня, щоб нагадати нашим читачам одну із сторінок терпіння Українського Народу. Нижче друкуємо частину матеріалів із спогадів про так звані Винницькі Могили, де було поховано тисячі українців замордованих червоними катами у 1938-1939 р.р.

Із зрозумілих причин не подаємо ані прізв'язца автора спогадів, ані де-яких поданих ним уточнень.

Огляд розкопин у м.Винниці закатованих большевиками селян та інтелігенції Винницької області 1937-1938 р.р.

Після повідомлень у пресі про знайдення величезних могил, де почалися вже розкопки, я, як голова Букської райуправи, п.Н. - Тетієвської райуправи, п.Я. - Кашківської, п.В. -Ставищанської, п.М. - Таращанської та пані Л. з Кашкова, обговоривши це питання, 15 травня 1948 року виїхали потягом з Кашкова через Погребище і 16 травня ранком приїхали до м.Винниці. З двірця пішки дісталися ми до міста і зараз же пішли на місце розкопин. По дорозі Винниця-Литин з правого боку - великий старий садок, оточений високим муром. Це "садок культури та відпочинку" влаштований большевицькими владами. При вході до середини - велика таблиця з написом "Українці! Подивіться на злочин, котрого світ не бачив, подивіться на замучених большевицькими катами ваших батьків, матерів, братів, сестер і знайомих".

Увійшовши до середини, перед нашими очима стала жахлива картина. Віля входу розвішений на шпагаті одяг цих мучеників, одяг переважно селянський, свитки, кожухи, вишиті сорочки, плахти. Де-кільки сот людей роздивляються цей одяг. Стоїть плач і стогін. При нас пізнали одяг своїх рідних 17 осіб. Ідемо далі. Перша розкопана могила має в довжину до 10-ти метрів, завширшки - до 3-х метрів, а в глибину - 3-4 метри. Закатованих складено один на другого, їх було роздягнуто перед смертю, руки їм зв'язано було ззаду дротом. Санітари їх визнають один по одному, кладуть на стіл, доктори оглядають труп. Констатовано, що здебільшого цих людей постріляно кулями малого калібру в голову у потилицю. Опісля переносять труп до загальної могили, де священник відправляє чин погребу.

Таких могил було при нас розкопано в цьому саду п'ять.

Далі по дорозі Винниця-Литин, в колгоспному садку, було розкопано 10 могил. На церковному цвинтарі тільки починалися розкопки.

По підрахунку було розстріляно до десяти тисяч людей, переважно селян, були між ними і священники, дякони, бухгалтери, вчителі. При огляді документів, знайдених в одягах, цих людей було заарештовано у

1936-1937 р.р. за невиконання різних поставок советській державі і, як слідно, у большевиків не вистачило для перевези цих засуджених на Сибір транспортних засобів, то їх закатовано було на місці. Згідно з оповіданнями місцевих людей, цих засуджених розстрілювали в ДОПР"і, себ-то в тюрмі, по ночах грузовиками вивозили до садків і закопували в глибокі ями. На місці цих ям поставлено всякі каруселі та забави і на кістках тих потім танцювали.

В льохах Умані знайдено трупи замучених. Трупи були засипані вапном.

Цей жахливий злочин у Вінниці я не забуду ніколи, у мене й зараз перед очима стають постаті замучених наших людей...

17 Травня 1943 р.

Вінниця

НН

Ц і к а в а і н с т р у к ц і я .

Українська газета "Вісти", орган Українського Допомогового Комітету в Бельгії, ч. 57, містить цікаві інструкції дані большевицьким агентам для роскладу української еміграції. Подаємо з тої статті на*більш цікаві уривки.

1. "Політична еміграція - грізний ворог СССР".

Політична еміграція - байдуже чи це будуть утікачі, чи ті, що не хотять повертатися на "родіну", - є грізним ворогом СССР, з окрема в його пропагандивних акціях в Західній Європі та Америці. Сучасній еміграції не можна порівнювати з російською еміграцією після першої світової війни: тоді тікали перед пінітою рюблених і визискуваних царські чиновники, генерали, та поміщики і це не то не шкодило комуністичній пропаганді, а власне помагало. Натомість тепер не хотять вертатися до більшовицького пролетаріату звичайні робітники, селяни та трудова інтелігенція. Цей факт дуже важко вяснити робітникам західного світу і він спрямовується виразно проти советського режиму вже самим своїм існуванням. А до цього долучується ще крайнє вороже советам пропаганда неповоротців, сперта на фактах життя СССР яке вони прекрасно знають. СССР мусить тому повести безпощадну боротьбу з неповоротцями.

2. "Не вживати терору".

Інструкції Москви агентам НКВД виразно забороняють уживати терору супроти політичної еміграції. Тут не вчислюється акцій репатріаційних комісій, бо ненависть за їх акції спаде однакщо на советські репатріаційні комісії, як і на американське чи англійське військове управління та УНРРА, згідно ІРО. Забороняється організування практикованих колись ГПУ шпеленів та вбивств агентами НКВД замінних постатей еміграції, бо це принесе малу користь, а викличе дуже негативний і ворожий советам відгук у цілому світі.

а цього їм у сучасній ситуації особливо треба стерегтися.

3. "Розложити і скомпромітувати".

Небезпечні впливи сучасної політичної еміграції проти ССРСР знеутралізується, згідно з інструкціями НКВД, коли її представиться в очах світу, як здеморалізовану зграю політичних спекулянтів. Для цього треба спритними акціями розложити її з середини, загострити між ними всякі національні, релігійні, політичні, групові й інші противенства, розсварити, в чому лише можна, та, підшвиваючися під завзятих противників ССРСР, організувати всякі акції, з кримінальними злочинами виключно, які компромітують політичну еміграцію головне в очах місцевого населення. Для цього треба підхоплювати дійсні противенства й, виграючи вмiло пристрасті, роздувати їх до білого. Все це треба робити так, щоб найбільш зацікавлені не помічали, що ними керує вмiла рука НКВД. Конкретно - треба тут звернути увагу на особливості: 1. Схід - Захід, 2. Православ'є - католицизм, 3. Партиїні сварки.

Далі автор статті детально спинається над кожним із цих трьох питань - як його і де треба вмiло використовувати: нацьковуючи "східняків" на західняків" і навпаки, православних на греко-католиків і навпаки, різні партії проти інших і т.д.

Коли ми приглянемося до нашого еміграційного життя - чи не знайдемо ми в ньому багато доказів "чужеїсь" вмiлої роботи, "чужеїсь" впертої праці. Тому гляньмо навколо нас і будьмо обережні у наших висновках і в наших оцінках.

Д.Т.

З ж и т т я Т о в а р и с т в а .

- На засіданню Управи Т-ва 2 Квітня с.р. прийнято 19 осіб, на засіданнях 9-го, 16-го та 23-го Квітня прийнято - 10 осіб.

- На засіданню 9-го Квітня постановлено утворити філію Т-ва в районі Ніп-~~а~~ ~~Кави~~ і призначити там Уповноваженим пор.Е.Бондаря. На засіданню 23-го Квітня - постановлено утворити зв'язок в районі Кре /деп.Дром/, призначивши там зв'язковим п.М.Чорного

П о ж е р т в и н а п р е с о в и й ф о н д .

Склали пожертви такі особи: п.п.Мантуляк - 100.- полк.Занусило 1.500.- п.Сидорчук - 500.- п.Ткаченко - 100.- п.Сачок - 400.- п.о.Хабурський - 30.- п.Марецький 1.000.- п.Е.Бондарь - 800.- п.Гусак - 120.7 п.Легкий - 100.- п.Гонта - 100.7 п.Ворскленко - 60.- п.Галушко Карло - 100.- полк. П.Верхбицький - 120.- ХХХ - 500.- Білія в Монбельярі-Сошо - 450.- Щира дяка всім жертводавцям.